

ONDERWIJS Talentencampus Venlo van start

Feestje bij de opening van de Talentencampus.

foto Gé Hirdes

Talent leerling staat op één

De Talentencampus Venlo is na een voorbereidingsperiode van zeven jaar nu open voor leerlingen. Het vernieuwde onderwijsconcept kan zich nu bewijzen.

door **Harry Lücker**

De Talentencampus Venlo, met vijfhonderd leerlingen, kan nu echt gaan draaien. Sinds vorig week behoren de namen basisschool Hertog Reinoudschool, school voor speciaal basisonderwijs de Opstap en de scholen voor speciaal onderwijs het Poortje en de Vijverhofschool tot het verleden. Net als voor vijfhonderd leerlingen het denken in klaslokalen en 'stempels'. Het is voor Nederland een unieke school, zeggen ze in Venlo. De Talentencampus heeft een gebouw dat 52 weken per jaar open is. Ook na schooltijd, want Spring Kinderopvang heeft ook een plek binnen de campus gevonden. Maar nog belangrijker aan het bouwwerk is dat er verschillende onderwijsvormen in samenkomen. „Daarmee wordt één van de twee doelstellingen bereikt: de sociale integratie van kinderen. Leerlingen uit het speciaal onderwijs en regulier basisonderwijs zitten niet meer op gescheiden locaties, ze ontmoeten elkaar op school en zien dat er eigenlijk niet zoveel verschil tussen beide zit”, zegt onderwijsdirecteur Toine van Helvoirt. Dit betekent niet dat er geen onderscheid meer is tussen leerlingen. Het schoolgebouw is van binnen net zo dyna-

misch als het van buiten oogt. In feite zijn er nauwelijks vaste ruimtes. Wanden tussen 'lokalen' worden net zo makkelijk weggeschoven. De leerling heeft de mogelijkheid om in grote groepen samen te werken, of zich juist terug te trekken. „De leerling die behoefte heeft aan wanden en kleinere groepen, krijgt deze ook”, weet Van Helvoirt.

Daar is het tweede belangrijke doel: passend onderwijs voor iedere leerling. „Wij beschouwen de leerling als individu. Kijken wat zijn talent is en sluiten daarop aan. Daarbij is er oog voor de eisen die vanuit de maatschappij worden gesteld. Dit is geen Iederwijsschool”, zegt Van Helvoirt. „De basisgroepen zijn nu nog gebaseerd op het denken in jaarsystemen. In toeneemende mate zal dat de komende jaren verdwijnen. We gaan werken

‘We werken in het tempo van de leerling’

in het tempo dat de leerling aankan. Een leerling uit groep vier die goed is in rekenen, kan gaan rekenen op het niveau van groep vijf, terwijl dat met taal niet het geval is”, legt onderwijsdirecteur Jos Rutten uit. „Passend onderwijs pur sang”, zegt Peter van Eijk, bestuursvoorzitter van onderwijsstichting Fortior. „Maar dat kan alleen in goed overleg met de ouders van de leerling. Want de Talentencampus blijft zich ontwikkelen. Wij weten niet wat kinderen over tien jaar van ons vragen. Maar wat het ook is, het gebouw kan het aan.”

ONDERWIJS Nieuwe koers uit voor Stichting Speciaal Onderwijs Noord- en Midden-Limburg

De Talentencampus in Venlo wordt begin volgend jaar in gebruik genomen.

foto Stefan Koopmans

Heldere koers, duidelijke taal

Stichting Speciaal Onderwijs Noord- en Midden-Limburg (SSONML) zocht en vond een ervaren bestuurder: oud-wethouder Peter Frey uit Venlo.

door John Verstraelen

De zes scholen en drie begeleidende diensten van de Stichting Speciaal Onderwijs Noord- en Midden-Limburg worden geconfronteerd met forse rijksbezuinigingen. Vier miljoen moet tot augustus 2015 gekort worden. Dat gaat vooral ten koste van het personeel, want 90 procent is personeelskosten. De afgelopen twee jaar is veel energie gestoken in visie- en strate-

gische documenten, maar het ontbrak aan een duidelijke koers. Per 1 juni ging Peter Frey, oud-wethouder van Venlo, aan de slag als voorzitter van het college van bestuur. De raad van toezicht vond in hem de gezochte, ervaren bestuurder. Frey's voorgangers Huub Platzbeecker en Dick van Tulden hadden de focus vooral op onderwijskundige zaken. Frey werkte tijdens de zomervakantie door aan een inhoudelijke document voor de periode 2011-2016: *Elk talent telt*. Sleutelwoorden: werken met passie, vertrouwen, uitgaan van eigen kracht, vakmanschap, samenwerken met zorg en bedrijven, plezier in het werk en verantwoording afleggen. Frey bracht de enorme berg notulen terug tot behapbare A4'tjes. En begon te werken aan een cultuuromslag. Meer zelfkritiek, zakelijker werken. Niet iedereen hoeft meer overal zijn zegje over te doen. Pas

na een *sabbatical* waarin hij onder meer een half jaar schaapherd was, ging Frey aan de slag bij de stichting. „Ik wilde eindverantwoordelijk zijn in een professionele organisatie, liefst met hoger opgeleiden. Een organisatie waarin wat aan de hand is. Met een maatschap-

Nieuwe koers onder noemer 'elk talent telt'

pelijke meerwaarde, liefst in de regio Venlo.” Het werd SSONML. „Maar na twee maanden miste ik het heilige vuur nog. Tot ik scholen ging bezoeken. Daar zag ik de kinderen om wie het gaat. En raakte blij en geïnspireerd.” Sindsdien gaat Frey regelmatig op scholenbezoek. Gelukkig gaat het

niet alleen om bezuinigen. Begin 2012 gaat in Venlo de Talentencampus open. Basisschool Hertog Reinoud, speciaal onderwijs Het Poortje, De Opstap en Vijverhofschool en kinderopvang komen in één modern onderwijsgebouw. De Vijverhofschool voor voortgezet speciaal onderwijs De Breuken in Tegelen verhuist naar de woonzorg-woonwijk De Nieuwe Munt. De Maaskei in Heel krijgt waarschijnlijk een dependance in Weert. En voor De Velddijk in Venlo staat nieuwbouw gepland. De komst van de talentencampus 'De droom van Venray' daarentegen is vertraagd. Het samengaan van basisschool De Toverbal, speciaal onderwijs Focus, 't Poortje, Vijverhofschool en De Wijnberg zal op z'n vroegst in 2013-2014 plaatsvinden. De eerste reacties op de nieuwe koers heeft Frey reeds ontvangen. „Dit is duidelijke taal', hoor ik.”

De 'Droom van Venlo'

De Talentencampus in Venlo laat zien dat basis- en speciaal onderwijs heel goed samen kunnen gaan. In Venray werden plannen voor een dergelijke campus, de 'Droom van Venray', in de ijskast gezet. Terwijl een talentencampus toch veel voordelen heeft.

door **Leon Janssen**

Toine van Helvoirt, directeur van speciaal onderwijs 't Poortje in Venlo, kan zich er nu nog vreselijk boos over maken. Hij was er in 2009 bij toen er tijdens een bijeenkomst over het opzetten van de 'Droom van Venray' vanuit de zaal werd geroepen dat zich onder de leerlingen van het speciaal onderwijs 'extreem agressieve kinderen' zouden bevinden.

„Verre bezijden de waarheid en buitengewoon grievend en kwetsend voor onze ouders en kinderen”, stelt Van Helvoirt, die al jaren strijdt tegen onwetendheid en vooroordelen over leerlingen van het speciaal onderwijs. „Zij vormen een extreem kwetsbare groep, die veel begeleiding en onderwijs op maat nodig heeft. Onderwijs dat meer is dan vier muren en een schoolbord. Zo steekt de maatschappij ook niet in elkaar. Buiten komen ze ook andere kinderen tegen. Dan moet je ze op school niet afzonderen en apart zetten.”

Uiteindelijk was de beeldvorming over leerlingen van het speciaal onderwijs één van de redenen waarom de 'Droom van Venray' er niet kwam. Ruim twee jaar later is de gemeente nog steeds op zoek naar mogelijkheden om het speciaal onderwijs naar Venray te halen zodat de leerlingen niet meer elke dag naar Venlo hoeven te reizen. Over de manier waarop en of dat toch

In het klaslokaal van meester Dave van 't Poortje is van wanorde niks te

op één locatie zou kunnen, daarover wordt nu gepraat met de Stichting Speciaal Onderwijs Noord- en Midden-Limburg (SSONML). Dat het mogelijk is kinderen van het speciaal onderwijs probleemloos samen te brengen met die van de basisschool laat Van Helvoirt zien op de Talentencampus. Daar werden begin dit jaar basisschool Hertog Reinoud, speciaal onderwijs 't Poortje, De Opstap en Vijverhofschool en kinderopvang in een nieuw gebouw samengebracht. „En dat gaat beter dan ik had durven hopen”, concludeert de directeur.

Van wanorde is in het klaslokaal van meester Dave van 't Poortje in Venlo inderdaad weinig te merken. „De groep werkt heel zelfstandig, dat hebben we geoefend”, zegt hij. „Ik voel me hier als een vis in het water.” De reacties van de kinderen variëren. Van „leuk, je ziet hier meer kinderen en krijgt meer vriendjes” via „half leuk, de speelplaats is nog niet helemaal klaar” tot „niet leuk, iedereen loopt hier langs en dat is wel erg druk”.

De moderne school heeft geen deuren in de klaslokalen. Het 'concen-

merken. „Ik voel me hier als een vis in het water.”

trarium' waar de kinderen zich even terug kunnen trekken, staat op de gang. Als de schooljeugd van basisschool Hertog Reinoud over de gang richting pauze langsbanjert, is dat goed te horen. „Daar moeten we het nog even met de kinderen van Hertog Reinoud over hebben”, zegt Van Helvoirt. „Dat ze geen herrie maken op de gang. Tja, ook zij moeten wennen aan klaslokalen zonder deuren.” Toen juffrouw Malou drie jaar geleden bij Van Helvoirt solliciteerde als lerares had ze haar bedenkingen. „Eerlijk gezegd, werd door be-

kenden een heel negatief beeld van het speciaal onderwijs geschetst”, herinnert ze zich. „Dat maakte me een beetje bang. Het is niet makkelijk. Je hebt altijd wel leerlingen die in de klas praten en schreeuwen, prikkelbaar zijn of ineens exploderen. Dat is pittig. Als je dan elf kinderen in de klas hebt, is dat erg veel.”

Geen wonder dus dat Peter Freij, voorzitter van het college van bestuur van de SSONML, zijn hart vasthoudt bij de invoering van het passend onderwijs en een gelijktij-

dige bezuiniging van driehonderd miljoen euro op het speciaal onderwijs. Hij is voorstander van passend onderwijs, waarbij leerlingen met gedrags- en leerproblemen op de basisschool kunnen blijven. Maar daar is wel visie, creativiteit en deskundigheid bij nodig, vindt Freij. En dat staat op gespannen voet met de aangekondigde bezuinigingen, waardoor het voor de basisscholen een stuk zwaarder wordt passend onderwijs door te voeren. Want niet elke basisschool heeft de hele dag deskundigen in eigen huis zoals op de Talentencampus.

foto **Gé Hirdes**

ONDERWIJS Talentenshow opmaat voor officiële opening Talentencampus Venlo

Sam, de latere winnares, speelt voor de jury, waarin ook een imitatiekoningin Beatrix zitting had.

foto Jurgen Mols

‘Ieder kind zijn eigen talent’

De Talentencampus Venlo is gisteren officieel geopend. Voorafgaand hieraan: een talentenshow door leerlingen van de campus zelf. Het kind stond, en staat, centraal.

door **Serena Roox**

De leerlingen hoe dan ook niet in een hokje plaatsen. Dat is misschien wel de belangrijkste waarde die de Talentencampus in Venlo -waar speciaal en regulier onderwijs in één gebouw worden aangeboden- wil koesteren. Daarom gisteren ook één podium en

één publiek. Want elk kind heeft zijn eigen talent, op zijn eigen manier en niveau. Structuur en begeleiding worden geboden, met als doel sociale integratie tussen leerlingen van de basisschool en het speciaal onderwijs. Op het talentenpodium waren gisteren acht groepjes te zien van verschillende leeftijden en verschillende leerniveaus. Van een streetdance-

groepje tot een tekenaar en van een automerkenkenner tot een jonge zangeres. Presentatrice van de show en tevens leerkracht en schoolcoach An Comeyne: „Ieder kind moet laten zien wat zijn of haar talent is. Ongeacht het niveau van de leerlingen. De jury houdt daar rekening mee.”

Die jury bestaat deze middag onder andere uit VVV'er Niels Fleuren en Olympisch hockeykampioene Maartje Paumen. Zangeres Sam mag zich de gelukkige winnares van de talentenshow noemen, een keuze waar het publiek volledig mee instemt.

Na de show heeft de gouden hockeyster de eer om met Sam de campus officieel te openen. Eigenlijk is de school al sinds januari open. Peter van Eijk, voorzitter van de stichting Fortior en medeontwikkelaar van de campus legt uit waarom de Talentencampus nu pas officieel wordt geopend: „Het belangrijkste voor ons was dat we ouders wilden laten zien hoe het hier verloopt. Pas na een paar maanden kunnen we zeggen dat de samenwerking binnen de campus echt is gaan rollen. En je ziet aan de show van vandaag dat dit, mits duidelijk gestructeerd, ook lukt.”

ACHTERGROND

- In de Talentencampus komen basisschool Hertog Reinoudschool, de school voor speciaal basisonderwijs De Opstap en de scholen voor speciaal onderwijs Het Poortje en de Vijverhofschool en Spring Kinderopvang.
- Het gaat in totaal om zo'n 500 leerlingen.
- Het gebouw wordt zo'n 5600 vierkante meter groot op een bouwterrein van 15.000 vierkante meter.
- Het is de bedoeling dat het gebouw op 1 december wordt opgeleverd. In de kerstvakantie vindt de verhuizing van de scholen naar de Talentencampus plaats.

'Het onderwijsconcept heeft een bouwkundige vertaling gekregen'

„Het begin van de Talentencampus lag bij de mogelijkheid voor nieuwbouw van de Hertog Reinoudschool en De Opstap. Toen is ook de samenwerking gezocht en gevonden met de twee andere scholen. Twee onderwijsstichtingen en vier scholen werkten aan dat plan. De gedachte 'samen naar school gaan' realiseer je juist door samenwerking in één gebouw. Dat inhoudelijke concept heeft met dit gebouw een bouwkundige vertaling gekregen.” Peter van Eijk, bestuursvoorzitter onderwijsstichting Fortior.

De school die nooit af is

De Venlose Talentencampus krijgt steeds meer vorm. Gisteren werd het bereiken van het hoogste punt gevierd. Over waarom bij een nieuw onderwijsconcept ook een vernieuwende bouwstijl hoort.

door Harry Lücker

De leerling en leerkracht hoeven zich niet aan te passen aan het gebouw. Het gebouw past zich aan de (leer)behoeftes van de gebruiker aan. Die uitgangspunten kreeg de architect voor de nieuwbouw van de Talentencampus aan de Venlose Rijnbeekstraat/Laaghuisingel mee. En op de bouwlocatie krijgen ze steeds meer vorm, zo leggen bouwmeester Dick van Tulden en Peter van Eijk, bestuursvoorzitter van onderwijsstichting Fortior uit. Eén gebouw waarin basis- en speciaal onderwijs wordt gegeven. Een samenwerking tussen verschillende scholen en onderwijssystemen. Niet alleen op papier, maar in één gebouw. Venray had zo'n plan met de Expertisecampus, maar daar is die visie in de ijskast gezet. In Venlo niet, daar krijgt de Talentencampus steeds meer vorm. Of eigenlijk steeds meer vormen. „Waar je vier scholen bij elkaar zet, kun je geen grote hangar bouwen. Het bijzondere van dit gebouw zijn de vele hoeken. Je krijgt als het ware vier verschillende scholen met allemaal

De bouw van de Talentencampus aan de Rijnbeekstraat/Laaghuisingel

gezien vanaf het politiebureau.

foto Jürgen Mols

een eigen ingang. De noord en westkant telt twee verdiepingen. Die heeft het karakter van een grote school. Daar komt de entree van

de bovenbouwleerlingen. Die hebben dat gevoel van een grote school ook nodig. De achterkant kent één bouwlaag. Die ademt veel meer de

kleinschalige school uit”, zegt Van Tulden. Het oogt dus als vier aparte gebouwen, hoe rijmt zich dat met de

doelstelling dat vier basisscholen in de Talentencampus intensief moeten samenwerken? „De inrichting van het gebouw is losgekoppeld.

Binnen het gebouw kan alles open en bij elkaar getrokken worden. Lokalen, mediatheek, keuken, speelzalen. Waar het gewenst is, worden

lokalen en ruimtes afgeschermd. Er wordt gewerkt met schuifpanelen en we gaan een stap verder met de inrichting. Door er bijvoorbeeld kastenwanden in te zetten. Dat maakte de bouwopdracht er niet makkelijker op. Maar in samenwerking met de scholen en de ouders is het mogelijk. Het ontwerp is wat dat betreft voortdurend in overleg met de betrokken partijen aangepast.” Van Eijk: „Dat maakt ook dat het gebouw nooit af is. Het gebouw zal voortdurend aangepast kunnen worden aan de behoefte van de leerling. Daarin verschilt dit gebouw van het traditionele. De inrichting past zich niet alleen aan in de loop der jaren. In 2015 ziet de samenstelling van de school er immers anders uit dan in 2011. Ook gedurende de dag verandert de inrichting. Omdat je 's ochtends bij rekenen en taal wel werkt in kleine klassen en 's middags bij een andere activiteit weer niet, bijvoorbeeld.” In het nieuwe jaar mag het gebouw bewijzen dat het geschikt is voor het nieuwe onderwijs. In december wordt de campus opgeleverd, in de kerstvakantie vindt de grote verhuizing plaats. „Keurig op tijd, dat is een compliment waard. Er is aan dit plan gewerkt wanneer het kon. Tijd die tijdens de strenge winter verloren is gegaan, werd later weer ingehaald. Stonden mensen hier op zondagochtend beton te vlechten”, zegt Van Tulden. De Talentencampus wordt dus geen grote hangar. Niet van de buitenkant, maar ook niet van binnen. „Zo blijft ook de mogelijkheid tot kleinschaligheid bestaan en daarmee het gevoel van veiligheid en geborgenheid”, aldus Van Eijk. Van Tulden: „Je begint in een zone van het gebouw en je gaat naar een andere zone. Omdat je ouder wordt of omdat je ander onderwijs krijgt. De school past zich aan aan het talent van de leerling. Dan ben je veel meer dan een brede school.”